

Velkomstmappe til forældre

2023

**LYSTRUP-
ELSTED**
DAGTILBUD

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Velkommen til Lystrup-Elsted Dagtilbud.....	2
2. Forventninger.....	3
Samarbejde om dit barns trivsel, læring og udvikling	3
Kommunikation er nøglen til et velfungerende samarbejde.....	3
Som forældre til et barn i dagtilbuddet kan I forvente:.....	3
Første skridt mod en god dag i afdelingen tages hos jer forældre	3
Vores forventninger til jer som forældre:.....	4
Forældresamtaler	4
AULA – Vores digitale kommunikation	4
Forældreråd og bestyrelse er vigtige led i samarbejdet	5
<i>Forældreråd</i>	5
<i>Bestyrelse</i>	5
3. Aktører.....	6
Ressourcepersoner i Lystrup-Elsted Dagtilbud.....	6
<i>Sprog</i>	6
<i>Motorik</i>	6
<i>Inklusion</i>	6
Tidlig indsats og eksterne samarbejdspartnere.....	6
<i>Trivselsmøder</i>	6
Respekt for grænser	7
4. Fuldtids- og deltidsplass, ferie, fri og flytning.....	8
Fuldtids- og deltidsplass.....	8
Ferie og fridage	8
Fællespasning	8
Flytning af børn i en integreret afdeling	9
<i>Integrerede afdelinger</i>	9
<i>Sammensætning af børnegrupper</i>	9
5. Fælles retningslinjer	10
Søvn	10
Mad.....	10
<i>Hårde fødevarer til børn under 3 år</i>	10
<i>Sukker med omtanke</i>	10

Tøj, sko mm.	11
Sygdom	12
<i>Hvornår skal du holde dit barn hjemme?</i>	12
Medicin	12
Bleer	13
Solpolitik	13
6. Overgange i barnets liv	14
Overgang fra hjem til vuggestue.....	14
Overgang fra hjem til dagpleje	14
Overgang fra vuggestue/dagpleje til børnehave	14
Overgang fra børnehave til skole.....	14
7. Værdier i Lystrup-Elsted Dagtilbud.....	15
Lystrup-Elsted Dagtilbuds værdier.....	15
<i>Vision</i>	15
<i>Børnesyn</i>	15
<i>Læringsforståelse</i>	15
<i>Værdier</i>	16
<i>Pædagogik</i>	16
<i>Pædagogisk læreplan</i>	16
<i>Spørg, hvis I er i tvivl</i>	17
7. Organisationsdiagram.....	18

1. VELKOMMEN TIL LYSTRUP-ELSTED DAGTILBUD

Kære forældre

Vi vil gerne byde jer velkommen i Lystrup-Elsted dagtilbud, hvor vi håber, at I og jeres barn får en dejlig tid.

Lystrup-Elsted Dagtilbud er et dagtilbud i Aarhus Kommune med cirka 680 børn og 210 ansatte fordelt på 10 afdelinger:

- Blomsterhaven
- Børnehaven Lystruplund
- Børnehuset Godthåb
- Børnehuset Lyset
- BørneUniverset
- Dagplejen i Lystrup-Elsted
- Elsted Børnehus
- Hasselhaven
- Hurlumhejhuset
- Ørnereden

Vores udgangspunkt er, at vi gennem samarbejde med jer forældre skaber den bedste hverdag for jer og jeres barn i vores dagtilbud. I den forbindelse er det vigtigt, at I som forældre får al den information om dagtilbuddet, der er relevant, når jeres barn begynder hos os.

Derfor har vi i dette materiale samlet alle de oplysninger og retningslinjer, som er fælles for Lystrup-Elsted Dagtilbud. Hvis I har nogen spørgsmål, er I meget velkomne til at henvende jer til den pædagogiske leder i jeres afdeling.

2. FORVENTNINGER

Jeres barn er startet i én af vores ti afdelinger. Derfor kan I her læse om, hvad I som forældre kan forvente af dagtilbuddet, men også hvilke forventninger, vi som dagtilbud har til jer forældre.

SAMARBEJDE OM DIT BARN'S TRIVSEL, LÆRING OG UDVIKLING

Når jeres barn starter i en afdeling i Lystrup-Elsted Dagtilbud, bliver jeres familie en del af et større fællesskab – både på afdelings- og dagtilbudsniveau. Det gode fællesskab bygger på samarbejde, respekt for forskellighed og åben kommunikation.

Vi skal samarbejde om at udfolde børnenes potentialer og give dem de bedste muligheder for et godt børneliv.

I Lystrup-Elsted Dagtilbud sætter vi forældresamarbejdet højt. Vi ved, at et gensidigt forpligtende samarbejde er afgørende for at kunne løse vores kerneopgave i arbejdet med børnene. Den fælles opgave er at støtte børnenes trivsel, læring og udvikling gennem en tidlig og forebyggende indsats.

KOMMUNIKATION ER NØGLEN TIL ET VELFUNDERENDE SAMARBEJDE

Vores medarbejdere har en bred og faglig kvalificeret viden om børn, mens I forældre har den største viden om netop jeres barn.

Vi ved, at det er afgørende for jeres barns udvikling, at vores samarbejde bygger på åben og tillidsfuld kommunikation. Derfor er dialog og daglig kommunikation med jer forældre centralt i samarbejdet om jeres barn.

I dagtilbuddet bestræber vi os på at have et højt og professionelt informationsniveau – for eksempel via den daglige dialog, trivselssamtaler, nyhedsbreve, opslag på Aula, overgangssamtaler samt status-udviklingssamtaler.

SOM FORÆLDRE TIL ET BARN I DAGTILBUDET KAN I FORVENTE:

- Medarbejdere med en stor lyst til at være sammen med - og realisere potentialet for lige netop jeres barn
- At møde medarbejdere, der ønsker åben dialog med plads til forskellige synspunkter og holdninger
- Pædagogisk arbejde, der er struktureret ud fra de seks læreplanstemaer: Barnets alsidige personlige udvikling, social udvikling, kommunikation og sprog, krop, sanser og bevægelse, natur, udeliv og science samt kultur, æstetik og fællesskab
- Et højt prioriteret forældresamarbejde, med fast planlagte møder og samtaler i løbet af barnets tid i dagtilbuddet, samt at medarbejderne kontakter jer, hvis noget vedrørende jeres barn kræver opmærksomhed
- Jævnlig orientering om nye tiltag på både afdelings- og dagtilbudsniveau, samt relevante materialer på hjemmeside og Aula
- Et stærkt fællesskab inden for dagtilbuddet, hvor afdelingerne samarbejder med hinanden f.eks. fællessang, byvandring og balladedag
- Et tæt samarbejde med Elsted Skole og Lystrup Skole, samt med relevante fagpersoner såsom sundhedsplejerske, psykolog, tale/hørekonsulent, Børn og Unge-læge og Børneterapien
- Særligt uddannede ressourcepersoner inden for sprog, krop- og bevægelse og inklusion

FØRSTE SKRIDT MOD EN GOD DAG I AFDELINGEN TAGES HOS JER FORÆLDRE

Det er vores erfaring, at jo mere livet i afdelingen og livet derhjemme griber ind i hinanden, jo bedre. Det føles trygt og meningsfuldt for jeres barn, at der er en sammenhæng i barnets liv, og at mor og far har et godt forhold til de voksne på stuen og de andre forældre.

Når de praktiske ting omkring jeres barn er i orden, har jeres barn overskud og energi til at lære og indgå i sociale fællesskaber.

Det er derfor vigtigt, at:

- I som forældre dagligt orienterer jer og medbringer de ting, der er nødvendige for, at jeres barn kan indgå i de planlagte aktiviteter
- Jeres barn møder udhvilet og klar til dagen
- Jeres barn får sund og næringsrig mad med i madpakken, så energiniveauet kan bevares hele dagen
- I holder jeres barn hjemme, hvis det er sygt; dette af hensyn til både jeres barn, den øvrige børnegruppe og medarbejderne

VORES FORVENTNINGER TIL JER SOM FORÆLDRE:

- I henvender jer til os, hvis I undrer jer over noget, eller hvis I har en bekymring på jeres barns vegne. Vi vil altid gerne inddrage jer i vores pædagogiske overvejelser eller yde sparring om jeres barn, så hold jer ikke tilbage
- I deltager aktivt i at fremme børnegruppens trivsel
- I er åbne over for den forskellighed, I møder i børnegruppen
- I omtaler de øvrige børn og voksne med respekt
- I fortæller om livet og ting derhjemme, der kan påvirke barnet, så personalet kan støtte barnet bedst muligt
- I prioriterer arrangementer i afdelingen og dagtilbuddet. Det betyder meget for barnet at opleve, at livet i afdelingen - og hjemmet hænger sammen
- I støtter jeres barn i at være selvhjulpent, fordi det øger dit barns selvværd, når det oplever at mestre ting. Aarhus Kommune har lavet en film om selvhjulpent, som kan ses her: www.aarhus.dk/laddogbarnet

FORÆLDRESAMTALER

Opstartssamtale:

I løbet af barnets første dage i en af vores afdelinger inviterer kontaktpædagogerne til en opstartssamtale, hvor vi fortæller om afdelingen, og I fortæller om jeres barn.

1. SUS-samtale:

Når jeres barn er mellem 9 og 14 måneder, inviteres I til den første SUS-samtale om jeres barn. SUS står for status-udviklingssamtale og tager udgangspunkt i de seks læreplanstemaer. Her taler vi om, hvordan det går med jeres barns udvikling, og hvordan vi i fællesskab bedst støtter barnets trivsel, læring og udvikling fremadrettet.

2. SUS-samtale: Derudover tilbydes i en SUS-samtale, når jeres barn er ca. 2 år.

Opfølgning på sprogvurdering: Når jeres barn er mellem 2,8 og 3,3 år, laver vi en sprogvurdering på barnet, og i den forbindelse inviteres I til en samtale. Læs mere herom senere i informationsmaterialet.

3. SUS-samtale: Inden barnet starter i skole, holder vi en sidste Status-udviklingssamtale.

Hvis I oplever behov for en samtale, som ikke er beskrevet ovenfor, er I altid velkomne til at kontakte en medarbejder eller den pædagogiske leder i jeres barns afdeling.

AULA – VORES DIGITALE KOMMUNIKATION

Den skriftlige kommunikation fra dagtilbuddet og dit barns afdeling foregår primært på Aula. På Aula kan I blandt andet læse om jeres barns hverdag, se billeder fra hverdagen i afdelingen, følge med i kommende arrangementer og aktiviteter. I kan også kontakte personalet direkte via Aula, ligesom det er her, I melder sygdom og ferie for jeres barn og for eksempel indtaster/redigerer barnets komme-gå-tider.

”To do” på Aula

Når I er kommet på Aula, beder vi jer om at:

- uploade et vellignende profilbillede af jeres barn
- indtaste barnets helbredsoplysninger i stamkortet
- registrere barnets typiske komme-gå-tider (af hensyn til personaleplanlægningen)
- indtaste kontaktoplysninger for jer selv (til brug for andre forældre i forhold til legelister og lignende)

[I kan læse mere om, hvordan I kommer på Aula første gang og vejledninger til hjælp, hvis der opstår problemer på Aarhus Kommunes hjemmeside.](#) Hvis I er i tvivl om noget, er I også altid velkomne til at spørge personalet eller den pædagogiske leder i jeres afdeling.

FORÆLDRERÅD OG BESTYRELSE ER VIGTIGE LED I SAMARBEJDET

FORÆLDRERÅD

Hver afdeling i dagtilbuddet har sit eget forældreråd. Forældrerådet består af fem forældre plus suppleanter, én personalerepræsentant samt afdelingens pædagogiske leder. Der er valg til forældrerådet hvert år på et forældremøde i august.

Forældrerådet er et forum for sparring mellem personale og forældre. Her kan I som forældre få større indblik i hverdagen i jeres barns afdeling og få indflydelse på principperne for afdelingens daglige arbejde. Forældrerådet har også indstillingsret ved ansættelse af personale. Forældrerådsmøderne holdes seks gange om året.

Hvert forældreråd vælger en repræsentant til bestyrelsen i dagtilbuddet.

Både forældreråd og bestyrelse arbejder på at sikre det gode samarbejde mellem forældre, medarbejdere og ledelse med henblik på børnenes trivsel, læring og udvikling.

BESTYRELSE

Bestyrelsen består af ti forældre (én forælder fra hver afdeling), tre medarbejdere, en pædagogisk leder samt dagtilbudslederen. Hvor forældrerådene primært beskæftiger sig med den enkelte afdeling, dækker bestyrelsens virke hele dagtilbuddet. Det er her, de overordnede principper for hele dagtilbuddet fastlægges, for eksempel i forbindelse med økonomi, kost, ansættelse af pædagogiske ledere, åbningstider og ferielukning. Derudover arrangerer bestyrelsen relevante arrangementer og foredrag for alle forældre i dagtilbuddet. Formålet med bestyrelsens arbejde er at sikre kvalitet i samarbejdet mellem forældre, medarbejdere og dagtilbuddets ledelse på tværs af alle afdelinger i dagtilbuddet.

Bestyrelsen dannes i september umiddelbart efter, at afdelingernes forældreråd er blevet dannet. Bestyrelsesrepræsentanter vælges for to år ad gangen, mens suppleanter vælges for et år. Bestyrelsen mødes seks gange årligt.

3. AKTØRER

RESSOURCEPERSONER I LYSTRUP-ELSTED DAGTILBUD

SPROG

I har som forældre den allervigtigste rolle for jeres barns sproglige udvikling – men vi arbejder også målrettet for at styrke og udvikle jeres barns sprog.

Der er en uddannet sprogvejleder i hver afdeling, der står for at planlægge og igangsætte sprogarbejdet i den daglige praksis. Når jeres barn er ca. 3,3 år, foretager en pædagog fra stuen en sprogvurdering. Dette er ment som en hjælp til det fortsatte sprogarbejde med fokus på lige præcis jeres barns sproglige styrker og svagheder.

Der er udarbejdet en sprogpejce, som du kan finde på hjemmesiden eller i Aula.

MOTORIK

For at understøtte børnenes motoriske udvikling har vi en uddannet krop- og bevægelsesvejleder i hver afdeling. På den måde kan vi også give særlig støtte til børn med motoriske vanskeligheder, så de kan deltage ligeværdigt i fællesskabet og legen i børnegruppen.

Ved spørgsmål kan I som forældre altid rette henvendelse til afdelingens krop- og bevægelsesvejleder.

INKLUSION

Vi har to pædagoger med inklusionsvejlederfunktion i dagtilbuddet. Inklusionsvejlederne besøger alle dagtilbuddets afdelinger og giver sparring på børn og børnefællesskaber. Formålet er at sikre, at alle børn oplever sig som en del af et fællesskab.

TIDLIG INDSATS OG EKSTERNE SAMARBEJDSPARTNERE

I Lystrup-Elsted Dagtilbud arbejder vi for at give alle børn lige muligheder for udvikling, trivsel og læring gennem differentierede pædagogiske tiltag – særligt med øje for børn i udsatte positioner.

Vi samarbejder blandt andet med sundhedsplejerskerne i distriktet for eksempel ved overgangsmøder fra hjem til vuggestue/dagleje eller trivselsmøder om barnet, hvor sundhedsplejersken deltager sammen med jer forældre og os.

TRIVSELSMØDER

Hvis I som forældre eller vi som personale har bekymringer om jeres barns trivsel eller udvikling, kan vi med jeres samtykke afholde et trivselsmøde med jer forældre med deltagelse af PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning og Specialpædagogik). På mødet drøftes barnets udvikling og udfordringer, samt hvordan de voksne bedst muligt kan hjælpe barnet. På møderne vil vi invitere de faggrupper, der er relevante for at give et helhedsbillede af jeres barns udfordringer og muligheden for at støtte jer og jeres barn.

I kan læse mere om trivselsmøderne på Aarhus Kommunes hjemmeside [Trivselsmøde \(aarhus.dk\)](https://www.aarhus.dk/trivselsmøde)

Hvis jeres barn har særlige behov for hjælp og støtte, kan I få hjælp på flere måder i Aarhus Kommune. Er der behov for det, kan der søges om støtte fra PPR og Specialpædagogik. I kan læse mere om tiltag for børn med særlige behov på Aarhus Kommunes hjemmeside: [Tidlige indsatser \(aarhus.dk\)](https://www.aarhus.dk/tidlige-indsatser)

RESPEKT FOR GRÆNSER

Respekt for Grænser er et beredskab i Børn og Unge i Aarhus Kommune. Respekt for Grænser bidrager til at forebygge og håndtere sager, hvor der er bekymring, mistanke eller viden om seksuelle overgreb begået mod et barn eller en ung.

I dagtilbuddet har vi øje for, at alle børn og voksnes grænser respekteres. Vi arbejder ud fra Aarhus Kommunes retningslinjer på området. Hvis I som forældre oplever en situation, som I undrer jer over, beder vi jer henvende jer til den pædagogiske leder i jeres afdeling.

I alle afdelinger har vi et nummer til en hotline for forældre (Forældrelinjen) hængende på vores opslagstavle, hvis der skulle opstå behov for kontakt. Åben på hverdage kl. 9.00-15.00 Tlf. 21 79 88 88

Du kan læse mere om Respekt for Grænser på Aarhus Kommunes hjemmeside:

<https://www.aarhus.dk/da/omkommunen/organisation/Boern-og-Unge/PA/Respekt-for-graenser>

4. FULDTIDS- OG DELTIDSPLADS, FERIE, FRI OG FLYTNING

FULDTIDS- OG DELTIDSPLADS

Som forældre kan I vælge mellem en fuldtids- og en deltidsplass til jeres barn. Fuld tid vil sige op til 51,5 timers pasning per uge, mens en deltidsplass er 25 timers pasning pr. uge. I begge tilfælde kan I som forældre frit placere timerne inden for dagtilbuddets åbningstid.

I skal registrere jeres barns komme-/gåtider i Aula af hensyn til den daglige planlægning.

Det er ikke muligt at have deltidsplass i dagplejen.

Deltid – retningslinjer

Et deltidsmodulet er på 25 timer pr. uge inkl. aflevering og afhentning af barnet. Se vores retningslinjer for deltidsplass på dagtilbuddets hjemmeside. Se desuden aktuelle priser for både fuldtidsplass og deltidsplass på Aarhus Kommunes hjemmeside.

FERIE OG FRIDAGE

Det er lige så vigtigt for børn at holde ferie, som det er for os voksne.

I forbindelse med ferie bliver I bedt om at angive, hvornår jeres barn holder fri, så vi kan planlægge ud fra dette. Jo før og jo mere nøjagtigt I kan fortælle, hvornår jeres barn holder fri, jo mere optimalt kan vi bruge vores personaleresourcer. I melder ferie og fridage via Aula.

Husk at indberette ferie for dit barn i god tid. Det hjælper os med at planlægge, hvor meget personale der skal være på arbejde.

FÆLLESPASNING

I nogle perioder vil der typisk være mange børn, der holder fri samtidigt, hvorfor dagtilbuddets øvrige børn i disse perioder samles i én af dagtilbuddets afdelinger. Dette kaldes fællespasning. I fællespasningen gør vi meget for at børnene føler sig trygge. Det betyder for eksempel, at der som udgangspunkt er en medarbejder til stede fra dit barns afdeling. Vi har typisk fællespasning på følgende tidspunkter:

- Hverdage før påske
- Dagen efter Kristi Himmelfartsdag
- Grundlovsdag (frem til kl. 12)
- Uge 29 og 30
- Dagene mellem jul og nytår (24. og 31. december frem til kl. 14)

Fællespasningen går på skift mellem afdelingerne. Stedet for den specifikke fællespasning vil blive slået op på Aula, når dette er endeligt fastlagt.

Vi beder om tilmelding til fællespasning i god tid, så vi kan planlægge og bruge personaletimerne, så godt som muligt. Har I meldt jeres barn til fællespasning, men ikke har brug for det alligevel, er det vigtigt, at I afmelder jeres barn igen.

FLYTNING AF BØRN I EN INTEGRERET AFDELING

Under dette punkt kan du læse om, hvordan en afdeling med børn i alderen 0-6 år er organiseret, og hvilke særlige regler, der gælder ved overflytning af børn internt i afdelingen.

INTEGREREDE AFDELINGER

Det karakteristiske ved en integreret afdeling er, at den er aldersintegreret og således kan huse børn fra 0 til 6 år. Det er der mange fordele ved. Medarbejdere har kendskab til alle børn i huset. Der er den samme pædagogiske linje på alle stuer, og aktiviteter kan foregå på tværs af stuerne og på legepladsen. De store børn lærer de små børn om dans og kultur, søskende får mulighed for at følges ad i institutionslivet, og det letter hverdagen for forældrene, at der ikke skal afleveres og hentes børn flere forskellige steder. Det faste personale kan hjælpe hinanden på tværs af stuerne ved sygdom og ferie. Og sidst, men ikke mindst, er forældresamarbejdet styrket ved, at forældre er tilknyttet den enkelte afdeling over en lang periode, hvilket er med til at skabe kontinuitet i forældregruppen.

SAMMENSÆTNING AF BØRNEGRUPPER

Det er den integrerede afdelings råderum at sammensætte børnegrupperne, som det vurderes hensigtsmæssigt. Der er med andre ord ikke tale om en statisk opdeling i vuggestue og børnehave i traditionel forstand. Det er til enhver tid ledelsen i den enkelte afdeling, der tager stilling til, hvordan børnegruppen bedst opdeles. Der kan derfor være perioder, hvor sammensætningen af børnegrupperne ændres af hensyn til pædagogiske tiltag eller nærområdets pasningsbehov.

I de tilfælde, hvor det vurderes nødvendigt at ændre sammensætningen i børnegruppen, lægges der stor vægt på at udvise alderssvarende omsorg samt vurdere barnets modenhed og kammeratskaber.

Takst og normering

Taksten følger barnets alder. Vuggestuetaksten gælder, til barnet er 3 år, uanset om barnet er i en vuggestuegruppe eller en børnehavegruppe. Taksten er afstemt til barnets alder, og det betyder, at medarbejdertimer, bleer osv. følger barnet. Se de opdaterede takster på Aarhus Kommunes hjemmeside.

5. FÆLLES RETNINGSLINJER

SØVN

Hos os sover de største vuggestue- og dagplejebørn og de mindste børnehavebørn inde, mens de mindste vuggestue- og dagplejebørn sover i dagtilbuddets barnevogne/krybber.

Vi tager hensyn til barnets egen rytme, og som udgangspunkt vækker vi ikke børn, der sover, da søvn er afgørende for børns trivsel, læring og udvikling.

MAD

Fra kl. 06.30 til 07.15 byder vi på morgenmad til de børn, der har behov for det. Kl. 09.00 får alle børn tilbudt et let mellemmåltid, som kan bestå af vand, frugt/grønt og rugbrød.

Aarhus Kommune har etableret en kommunal frokostordning. Hvert andet år i lige år er der valg, hvor I som forældre skal stemme om, hvorvidt I vil sige nej tak til denne ordning. Se på hjemmesiden for den enkelte afdeling, om forældrene har valgt egenbetalt fælles frokostordning eller ingen frokostordning.

Vi opfordrer til, at du giver dit barn en madkasse med, som er let for barnet åbne uden hjælp fra en voksen. Det giver dit barn mulighed for at være selvhjulpent i spisesituationen og øget selvtillid, når barnet oplever at kunne selv.

HÅRDE FØDEVARER TIL BØRN UNDER 3 ÅR

På baggrund af Sundhedsstyrelsens anbefalinger har Børn og Unge i Aarhus Kommune udarbejdet retningslinjer for hårde fødevarer til småbørn.

Børn og Unge anbefaler:

- At børn under 3 år ikke får hårde fødevarer, eksempelvis æble, hele nødder, popcorn, mandler, kerner og rå gulerødder
- At hårde fødevarer kun serveres, hvis de er blendede, kogte, revne eller fint hakkede
- At det sikres, at børn over 3 år har en veludviklet tyggefunktion, før de får hårde fødevarer i hel form
- At mindre børn spiser under opsyn

I Lystrup-Elsted Dagtilbud har vi valgt at følge disse retningslinjer. Derfor tilbyder vi ikke hårde fødevarer som gulero og æble til børn under 3 år. Vi opfordrer til, at også udelader hårde fødevarer fra jeres barns madpakke.

SUKKER MED OMTANKE

Vi serverer som udgangspunkt ikke sukkerholdige madvarer for børnene. Dette sker i forlængelse af Fødevarestyrelsens anbefalinger samt Aarhus Kommunes vejledning for mad og måltider, som har til formål at sikre den ernæringsmæssige kvalitet af den mad, børnene får i dagtilbuddet.

Brug af sukker i afdelingerne

I afdelingerne kan vi ved særlige lejligheder gøre brug af sukker. Det vil typisk ske i forbindelse med pædagogiske aktiviteter, hvor børnene lærer om sæson, traditioner og madkultur – eksempelvis hvis vi bager pebernødder til jul eller fremstiller saft af hyldeblomster, vi selv har plukket.

Ved festlige lejligheder sker det, at vi serverer noget sødt og sukkerholdigt i begrænset mængde, for eksempel ved sommerfest, julefest eller fastelavn.

Fødselsdage og afslutninger

Vi holder mange fødselsdage og afslutninger hvert år. Her lægger vi vægt på, at samværet, stemningen og hyggen er det vigtigste, og at barnet, som fejrer sin fødselsdag eller afslutning, er i centrum. Balloner, flag og et flot dækket bord kan ligeledes være med til at gøre dagen ekstra festlig.

Som supplement til dette er der mulighed for, at barnet serverer lidt lækkert for sin stue eller gruppe. Hvis I vælger dette, så tænk over at medbringe noget ernæringsmæssigt solidt, som gør børnene mætte og giver energi til at lege. Det er op til det enkelte forældreråd at beslutte, hvilke retningslinjer den enkelte afdeling har for fødselsdage og afslutninger. Som dagtilbud henstiller vi dog til, at der maksimum serveres én lille, sød ting, når der holdes fødselsdag i børnehaven eller derhjemme.

Spørg gerne personalet på jeres barns stue, hvis I mangler inspiration, eller I er i tvivl om noget.

TØJ, SKO MM.

Nedenfor har vi lavet garderobe-tjeklister for henholdsvis vinter- og sommersæsonen til inspiration. Husk også skifte-tøj i både vinter- og sommergarderoben. Husk tydeligt navn i alt tøj. Der må ikke være snore i tøjet af hensyn til dit barns sikkerhed.

Vintergarderoben kan med fordel indeholde:

- Flyverdragt
- Termotøj
- Varm elefanthue
- Varm trøje, f.eks. fleece eller uld
- Vandafvisende vanter
- Lette vanter
- Vinterstøvler/termostøvler
- Sko
- Regntøj
- Hjemmesko

Sommergarderoben kan med fordel indeholde:

- Solhat
- Regntøj og gummistøvler
- Sko
- Sandaler
- Let tøj, der kan bruges som solbeskyttelse (som supplement til solcremen), f.eks. langærmet bluse og bukser af hør eller tynd bomuld
- Hjemmesko

For vuggestue- og dagplejebørn er det derudover vigtigt at medbringe følgende:

- Sut, bamse el.lign. til når barnet skal sove
- Indendørs skiftetøj - husk også strømper og "undertøj"
- For børn, der sover middagslur i krybberum eller ude:
  - En let elefanthue, varme sokker eller bløde futter, bløde vanter og en varm "sove-uniform", f.eks. en fleece-heldragt

SYGDOM

Sygdom er desværre en uundgåelig del af institutionslivet, men vi kan hjælpe hinanden med at begrænse det mest muligt.

Hovedreglen er, at vi ikke må modtage børn med smitsomme sygdomme i dagtilbuddet. Hvis dit barn har en smitsom sygdom, for eksempel skoldkopper eller børnesår, er det vigtigt, at du giver os besked, da vi så har mulighed for at bede de andre forældre i afdelingen om at være opmærksomme på tegn på den pågældende sygdom.

Det kan nogle gange være svært at vurdere, om et barn er sygt eller ej, da sygdom kan være mange ting. Feber er en klar indikator, men sygdom kan også komme til udtryk som utilpashed eller træthed. Generelt gælder det, at jeres barn skal være upåvirket og kunne følge dagligdagen på normal vis, både inde og ude, når barnet er i institutionen.

HVORNÅR SKAL DU HOLDE DIT BARN HJEMME?

Syge børn skal passes hjemme. Barnet har brug for jeres omsorg og kan desuden smitte de andre børn og personalet i institutionen. Er dit barn sygt, skal du melde det sygt i Aulas komme-/gå-modul, så personalet kan se at dit barn ikke kommer.

Hvis barnet bliver sygt i institutionen?

Personalet vil kontakte jer, hvis jeres barn bliver sygt i løbet af dagen i institutionen. I har da pligt til at hente barnet.

Hvornår må barnet komme i institution igen?

En hovedregel er, at syge børn og personale ikke må komme i institutionen, og at et barn med en smitsom sygdom først må komme igen, når det ikke længere smitter. Barnet skal være rask og kunne deltage i de aktiviteter, som det plejer, uden at kræve særlig pasning.

Rask eller sygt?

Når der skal tages stilling til, om et barn er rask eller sygt, er det vigtigste altid at vurdere barnets almentilstand.

En påvirket almentilstand kan være, at:

- barnet er mat, klattet, pylret, uroligt og/eller grædende
- barnet ikke vil lege, som det plejer, men helst vil ligge eller sidde stille
- barnet ikke har lyst til at spise eller drikke, som det plejer
- barnet ikke deltager i de almindelige aktiviteter.

Andre sygdomstegn kan være:

- diarré og/eller opkastninger
- meget snot, hoste eller øjenbetændelse med pus
- feber.

Smitsomme sygdomme, hvor almentilstanden ikke er påvirket:

Mange sygdomme er smitsomme. For at begrænse smittespredningen kan det kræves, at et barn i nogle tilfælde må blive hjemme - også selv om barnets almentilstand ikke er påvirket. Det gælder for eksempel børnesår.

MEDICIN

Medicin håndtering

Personalet må kun give kun børnene medicin i særlige tilfælde. Det drejer sig om kroniske sygdomme, hvor børn har

brug for medicin som eksempelvis ved feberkrampe, høfeber og astma-medicin. I andre særlige tilfælde kan der laves aftale med den pædagogiske leder.

Ved medicingivning skal der foreligge en skriftlig medicinvejledning i barnets mappe.

Vejledningen skal indeholde følgende:

- Barnets navn
- Præparatets navn
- Medicintype
- Styrke, dosis og dosisfordeling
- Hvilken sygdom, der ligger til grund for at der gives medicin
- Oplysninger om eventuelle bivirkninger

Medicinen skal altid være i original indpakning og være mærket med barnets navn og cpr-nummer.

Forældre, der ønsker at personalet hjælper med at give medicin, skal udfylde og underskrive en fuldmagt.

BLEER

For børn i alderen 0-3 år er bleer inkluderet i jeres månedlige betaling for vuggestuebørn. I dagplejen skal I selv have bleer med til jeres barn. Børn, der er 3 år eller ældre, skal selv medbringe bleer.

SOLPOLITIK

Vi har som dagtilbud besluttet, at vi følger Sundhedsstyrelsens og Kræftens Bekæmpelses retningslinjer angående de tre solråd: Skygge, solhat og solcreme.

Solcreme

Så snart det bliver årstid til solcreme, forventer vi, at I forældre smører barnet ind hjemmefra om morgenen.

Vi smører børnene igen til middag, eller hvis vi har leget meget med vand. Vi smører børnene de steder, hvor de ikke er dækket af tøj. Vi er særligt opmærksomme på at smøre nakke, næse, ansigt og ører. Vi indkøber og bruger vandfast og godkendt solcreme. I dagplejen skal forældre give solcreme med.

Solhat

Vi opfordrer alle forældre til, at barnet har **solhat** med i afdelingen. Vi anbefaler, at det er en hat, som dækker nakke og ører. HUSK: Der må af sikkerhedsmæssige grunde IKKE være snore i hatten. Desuden opfordrer vi til, at barnet har en tynd, langærmet bluse på, som beskytter mod solen.

Siesta

Om sommeren, når der er varmt på legepladsen, og solens UV-stråler er ekstra høje, vil vi i middagsstunden primært opholde os i skyggen. Desuden vil vi tilbyde børnene skygge ved at have muligheden for at gå indenfor. Imellem kl. ca. 12-15 opholder vuggestuebørnene sig primært indendørs, hvis der ikke er fuld skygge udendørs.

Læs mere på Kræftens Bekæmpelses hjemmeside www.skrunedforsolen.dk.

6. OVERGANGE I BARNETS LIV

At starte i daginstitution er en omvæltning i et barns liv. Det skal forholde sig til nye voksne, børn og steder – uden at I som forældre er lige ved hånden.

I Lystrup-Elsted Dagtilbud har vi stort fokus på at skabe trygge og sammenhængende overgange for både børn og forældre. Det gælder både i overgangen fra hjem til vuggestue/dagpleje, når barnet skal i børnehave og endelig i skole.

OVERGANG FRA HJEM TIL VUGGESTUE

Inden dit barn starter hos os, sender vi en velkomsthilsen med info om hvilken stue, dit barn skal gå på og hvem der er de primære voksne.

Herefter aftaler vi et opstartsmøde, hvor du/I fortæller om dit/jeres barn, og hvor vi fortæller om huset. Samtalen finder sted i den første uge, hvor dit/jeres barn starter i vuggestue.

OVERGANG FRA HJEM TIL DAGPLEJE

Inden I takker ja til en dagplejeplads, har I mulighed for at besøge dagplejeren. Når I har sagt ja til en plads, aftaler I et opstartsforløb for jeres barn sammen med dagplejeren.

I løbet af de første dage, aftaler I et opstartsmøde med den pædagogiske leder i dagplejen.

OVERGANG FRA VUGGESTUE/DAGPLEJE TIL BØRNEHAVE

Vores afdelinger i dagtilbuddet er forskelligt struktureret, så derfor er det vigtigt, at I som forældre er i dialog med personalet om, hvordan overgangen fra vuggestue/dagpleje bliver for jeres barn.

Overgangen fra dagpleje til børnehave betyder et skift i de fysiske rammer og barnet skal møde nye voksne. Derfor er det vigtigt at I afsætter tid til at jeres barn får en god opstart i den nye børnehave.

OVERGANG FRA BØRNEHAVE TIL SKOLE

I det sidste år, hvor jeres barn går i børnehave, er der et særligt fokus på, at vi sammen hjælper jeres barn til at blive så klar som muligt til skolestart.

Vi arbejder med Elsted Skole og Lystrup skole, som er de to skoler, som størstedelen af vores børn skal gå på.

I foråret, inden børnene skal starte i skole, mødes de flere gange med deres kommende klassekammerater på deres nye skole. Vi samarbejder med skolerne om klassedannelser, hvor vi giver relevant viden om de børn, der skal starte i skole for at sikre, at børnene får en god start som skolebarn.

7. VÆRDIER I LYSTRUP-ELSTED DAGTILBUD

LYSTRUP-ELSTED DAGTILBUDS VÆRDIER

VISION

Lystrup-Elsted Dagtilbud skal være et rart sted at være for alle. Dagtilbuddet skal understøtte børnenes muligheder for relationsdannelse og deres almene udvikling. Børnenes læring understøttes via veltilrettede og målrettede aktiviteter i kombination med børnenes egne lege, idéer og kreativitet. Vi har fokus på børnenes sociale udvikling, deres kompetencer og deres selvværd.

BØRNESYN

I Lystrup-Elsted Dagtilbud ser vi barnets trivsel, læring og udvikling som en helhed, hvor intellekt, følelser, sociale og kropslige færdigheder spiller sammen. Vi er af den opfattelse, at alle børn rummer potentialer, der kan findes frem og styrkes. Med dette afsæt fremhæver vi børnenes potentialer og styrker og bruger dem aktivt, mens vi samtidig har blik for de særlige udfordringer, nogle børn kan have.

Barnet har ret til at blive mødt som et individ med unikke følelser og dets egen oplevelse af verden. Vi respekterer således altid den enkeltes perspektiv ved at være undersøgende og nysgerrige, og er af den opfattelse, at barnet alene i kraft af sin tilstedeværelse er værdifuldt.

Børns udvikling er socialt og kulturelt betinget, og børn handler dermed med udgangspunkt i det, de har med sig, men også ud fra de muligheder, de bliver givet i omgivelserne. Ligeledes opfatter vi det enkelte barns fortælling som en del af den fælles historie i det sociale fællesskab, hvor alle børns input tages alvorligt.

At se og forstå børnenes særlige engagementer er at tage del i dem, følge deres ideer, opmuntre eller byde ind og gøre verden større. Børnene har gavn og glæde af voksne rollemodeller, idet de spejler sig i og identificerer sig med os, og vores respons til børnene er derfor vigtig for deres læring og udvikling.

Barnet har ret til og brug for at blive set, hørt og forstået af fællesskabet og til at indgå i det med forskellige former for deltagelse. Vi arbejder for, at alle børn føler sig trygge og inkluderede, og at der opstår en følelse af samhørighed. Barnet har brug for omsorg, tryghed og gode relationer. Barnet har ret til at ytre sig, blive lyttet til og ret til medbestemmelse og pligt til medansvar.

Alle børn har ret til et godt børneliv med venskaber og en hverdag omgivet af tryghedsskabende voksne. Vi møder derfor børnene med anerkendelse og rummelighed, ligesom vi er opmærksomme på de betingelser og den støtte, de har brug for, så de opdager egne og andres styrker.

LÆRINGSFORSTÅELSE

Læring forstås i Lystrup-Elsted Dagtilbud som mestring af nye kompetencer, hvor læring foregår i et samspil mellem barnet og dets omgivelser. Barnets eksisterende viden og erfaringer er således afsæt for barnets læring, og vi ser læring som en livslang proces, hvor barnet påvirker og påvirkes af sin omverden.

Børn lærer hele tiden, både i de planlagte og formelle aktiviteter og i det uformelle og spontane. Gennem legen lærer barnet at samarbejde og løse opgaver. Børn er fulde af fantasi og idérigdom, og leg udvikler fantasien. Vi har et særligt fokus på børnenes fysiske udfoldelse og legen som et centralt element i forhold til trivsel, læring og udvikling. Børnene inddrages også i de daglige rutiner, hvor de her gives mulighed for differentieret læring igennem gentagelser og forudsigelighed i meningsfulde kontekster.

Ansvar for barnets udvikling og læring tilfalder alle voksne i barnets liv. I dagtilbuddet tager vi udgangspunkt i børnenes forudsætninger, ideer og interesser i det, vi er sammen om. Vi støtter det enkelte barn og grupper af børn ved at udfordre dem i deres nærmeste udviklingszone og ved at være opmærksomme på de særlige potentialer, det enkelte barn har. Vi lader børnene komme til orde, og vi tilrettelægger mulighederne for det. Det er igennem børnenes egen deltagelse, at de lærer, og de skal derfor møde relevante muligheder og stimuli i deres hverdag, for at deres perspektiver og optagethed kan komme i spil.

VÆRDIER

Vi tilstræber en ærlig, rummelig og imødekommende kultur og kommunikation, hvor vi er åbne omkring hensigter og beslutninger, og hvor der er plads til forskellige holdninger. Personalets daglige indsats i arbejdet med børnene og i samarbejdet med forældrene bygger på et fælles værdigrundlag:

- Respekt
- Troværdighed
- Engagement

PÆDAGOGIK

Pædagogik handler om holdninger og menneskesyn.

I Lystrup-Elsted Dagtilbud har vi en fælles kultur, hvor børnene mødes med forventninger, normer og krav fra vejledende og støttende voksne. Børnene lærer, hvad vi anser som hensigtsmæssig adfærd. Vores pædagogiske principper udmønter sig i:

- Et helhedssyn på barnet, dets liv og udvikling
- At læring er knyttet til kroppen og legen
- Et inkluderende fællesskab
- Et ressourcensyn på børn og deres læring
- Det gode forældresamarbejde
- Et alsidigt læringsmiljø
- Evaluering og refleksion over egen praksis

Vi styrker pædagogernes kompetencer ved for eksempel at samarbejde på tværs af afdelinger og dele viden imellem personaler i hele dagtilbuddet. Ved at have studiegrupper på tværs af afdelingerne kan personalet søge inspiration og viden i hinandens praksis. Personalet tilbydes kurser og efteruddannelse. Vi har personale med specifikke kompetencer: Inklusionsvejledere, sprogvejledere, krop- og bevægelsesvejledere, sprogpædagoger, kommunikationsmedarbejder mm.

PÆDAGOGISK LÆREPLAN

Alle dagtilbud er ifølge Dagtilbudsloven forpligtet til at udarbejde en pædagogisk læreplan ud fra seks læreplanste-maer:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

Det er vores opgave at støtte og udfordre barnets læring og dannelse ud fra disse temaer for derved at bidrage til barnets trivsel samt alsidige læring og udvikling. Vi fastlægger læringsmål for hvert tema og redegør for, hvordan læringsmiljøet bidrager hertil. Her vil også være en beskrivelse af, hvordan vi forventer, I som forældre støtter op om arbejdet med temaerne.

Den pædagogiske læreplan handler både om planlagte forløb, og om den læring der sker i hverdagens rutiner mellem afdelingens personale og børn. I hver afdeling bliver forældrene informeret om afdelingens pædagogiske arbejde med læreplanstemaerne.

SPØRG, HVIS I ER I TVIVL

Vi håber, at I har haft glæde af at læse om vores dagtilbud i dette materiale. Husk, at hvis I har nogen spørgsmål, er I altid meget velkomne til at kontakte personalet på jeres barns stue, den pædagogiske leder i jeres afdeling eller dagtilbudsleder Bente Jonsen. I kan finde kontaktoplysninger til dagtilbuddet på næste side.

7. ORGANISATIONS DIAGRAM

